

Bilag 1.

Oversigt over seneste erhvervspolitiske initiativer i Trekantområdet

INDHOLD

1. Menneskelige ressourcer	3
1.1. Samspil mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv	3
1.2. Strategisk ledelse og adgang til professionelle ledere	4
1.3. Lederuddannelser af høj kvalitet	7
2. Iværksætteri	10
2.1. Erhvervsservice	10
2.2. Iværksætterhuse/udviklingsparker	13
2.3. Adgang til kompetent kapital	15
2.4. Iværksætterkompetencer	16
2.5. Iværksætterkultur	17
3. Innovation	18
3.1. Samspil med videninstitutioner	18
3.2. Klyngerelationer	20
3.3. Innovationskompetencer	21
3.4. IKT-kompetencer i regionen	22

1. MENNESKELIGE RESSOURCER

1.1. SAMSPIL MELLEM UDDANNELSESINSTITUTIONER OG ERHVERVSLIV

Genvejen

Genvejen er et netværk af 10 voksenuddannelsesinstitutioner i Trekantområdet, der udgør én samlet indgang til områdets uddannelsesinstitutioner. Genvejen er et af de voksenvejledningsnetværk, der blev etableret i 2007 med støtte fra Undervisningsministeriet.

Genvejen tilbyder besøg af en konsulent, der har de rette kontakter og dermed repræsenterer hele paletten af uddannelsesmuligheder. Samtidig skræddersys individuelle uddannelsesforløb til virksomheder og enkeltpersoner. Udover at være én indgang til uddannelse på de 10 uddannelsesinstitutioner, tilbyder Genvejen et serviceeftersyn af medarbejdernes dansk- og regnefærdigheder, undervisning i FVU dansk og matematik, hele spektret af AMU kurser, individuel kompetencevurdering (realkompetencevurdering), karrieresamtaler samt konsulentbistand inden for bl.a. lean, HR-udvikling og strategiprocesser.

Genvejen er organiseret som et netværk af uddannelseskonsulenter fra de 10 deltagende institutioner samt et korps på tre konsulenter, der har hele netværket som arbejdsgivere, og som kun opsøger virksomheder med mindre end 50 ansatte. De ca. 20 konsulenter mødes løbende hos hinanden for bl.a. at udveksle erfaringer, tilrettelægge kampagner og vidende om de uddannelsesmuligheder, de enkelte institutioner kan tilbyde.

De tre konsulenter besøger ca. 120 virksomheder på månedsplan. Disse besøg blev påbegyndt i september 2008, og Genvejen har i første omgang prioriteret håndværk/byggeri, metal og service/rengøring i nævnte rækkefølge. Målet er at nå rundt om virksomheder i Trekantområdet med mindre end 50 ansatte og mange kortuddannede i løbet af et par år.

Se www.genvejen.dk

Din HR-partner

"Din HR-Partner" er et EU-støttet projekt, der løb i perioden september 2007 til april 2008. Målet var dels at løfte mindre virksomhedernes kompetencer på HR-området, dels at øge uddannelsesinstitutionernes evne til at rådgive virksomhederne om hele HR-værdikæden; fra HR-strategi, over rekruttering/tiltrækning, fastholdelse af medarbejdere, til udvikling af medarbejdere samt afvikling af medarbejdere. Projektet blev gennemført i et samarbejde mellem Lundquist Human Resource (projektleder) og erhvervsskolerne under Syddansk Erhvervsakademi.

Projektet har dokumenteret gode resultater med hensyn til at løfte virksomhedernes kompetenceniveau på HR-området. I alt 22 virksomheder deltog i projektet (230 virksomheder blev kontaktet).

Resultaterne af projektet er beskrevet på Socialfondens hjemmeside - projektnr. 365

Trekantområdets Videncenter for Kompetenceudvikling

TRIN tog i 2006 initiativ til "Trekantområdets Videncenter for Kompetenceudvikling" - KOMUD.DK. Initiativet samlede 10 af Trekantområdets uddannelsesinstitutioner i et projektorienteret, tværfagligt arbejde, der skulle udvikle ny viden og nye kompetencer til både studerende, undervisere og virksomheder.

Der er gennemført følgende delprojekter:

- **Kompetenceaflæsning:** Udvikling af antropologiske metoder til at aflæse og kortlægge medarbejdernes kompetencebehov.
- **Solution Camp:** 48 timers camp med tværfaglig idéudvikling inden for digitale medier og strategisk kompetenceudvikling. Virksomhederne formulerede opgaver med udgangspunkt i aktuelle udfordringer, og tværfaglige grupper af studerende løste opgaverne.
- **Events of Entrepreneurship:** Et efteruddannelsesforløb for lærere i Trekantområdet om iværksæteri, innovation og foretagsomhed.

Yderligere oplysninger om aktiviteterne findes på www.komud.nu.

Videncentrets aktiviteter er stoppet i forbindelse med opløsningen af Syddansk Erhvervsakademi.

Partnerskab om kompetenceudvikling

AMU-Syd i Kolding har i perioden 2005-2008 indgået i et omfattende EU-støttet projekt under titlen "Partnerskab om Kompetenceudvikling" sammen med tre andre store AMU-udbydere og COBIS. Målet var at udvikle nye måder at tilrettelægge efteruddannelse på i et tæt samarbejde med de deltagende virksomheder. 25 virksomheder indgik i projektet. Fokus var på at udvikle nye koncepter for efteruddannelse inden for overskriften "den gode leverance", der indebærer et samarbejde med virksomhederne både før (hvor underviserne er i en form for "virksomhedspraktik" for at lære virksomheden at kende), under (hvor undervisningen tager udgangspunkt i konkrete cases og problemstillinger hos de deltagende virksomheder) og efter uddannelsen (evaluering/opfølgning).

Deltagelse på karrieremesser

Erhvervskontorerne i Trekantområdet samt Trekantområdet Danmark har i de seneste par år deltaget på karrieremesser på de videregående uddannelsesinstitutioner i Aalborg, Aarhus, Odense og København for at markedsføre ledige job i Trekantområdet.

1.2. STRATEGISK LEDELSE OG ADGANG TIL PROFESSIONELLE LEDERE

1.2.1. STRATEGISK LEDELSE

VVI-netværk ved Væksthus Syddanmark

VVI-netværket under Væksthus Syddanmark er et forløb, som skal styrke den strategiske udvikling i en række unge virksomheder med vækstambitioner. Målet er at samle en stærk gruppe af ca. 20-30 virksom-

heder, som har det til fælles, at de står midt i et kraftigt vækstforløb, der stiller store krav til den strategiske ledelse af virksomheden og som kræver indsigt i forhold omkring fx risikostyring, likviditetsstyring, håndtering af immaterielle rettigheder osv.

I VVI deltager virksomheden i en række workshops/seminarer om temaer, som der er fælles interesse for i gruppen. Virksomhederne møder frem, når der er emner på dagsordenen de finder relevante. Gennem netværket får virksomhederne mulighed for at trække på en bred vifte af kompetente rådgivere, erfarne bestyrelsesmedlemmer, ventureinvestorer mv. som Væksthus Syddanmark er ansvarlige for at knytte til forløbet.

Konceptet for VVI-netværket er udviklet og testet af Dansk Iværksætterforening, men henvender sig bredt til virksomheder, der har passeret opstarts- og etableringsfasen og nu står over for et egentligt vækstforløb. Det første møde i VVI-netværket forventes afholdt i januar 2009.

Se www.startvaekst.dk/VVI/netvaerk_syddanmark

GrowthBooster

"GrowthBooster" er et udviklingsforløb målrettet virksomheder med stort vækstpotentiale og udbydes af Væksthus Syddanmark. Ideen med GrowthBooster er at samle en gruppe af potentielle vækstvirksomheder i et skræddersyet forløb med intensiv rådgivning og sparring omkring virksomhedens strategiske udvikling.

Forløbet består af 6-10 workshops pr. år af ca. en halv dags varighed, hvor virksomhederne på skift fremlægger problemstillinger fra deres egen virksomhed, som de ønsker drøftet. Den konkrete rådgivning og sparring kommer i høj grad fra de øvrige virksomhedsledere i programmet og dels fra eksterne rådgivere som Væksthus Syddanmark knytter til forløbet. GrowthBooster-forløbet skal resultere i en konkret og gennearbejdet udviklingsstrategi eller internationaliseringsplan for hver enkelt af de deltagende virksomheder.

Målet var oprindeligt at samle ca. 20 vækstorienterede iværksættervirksomheder til det første GrowthBooster forløb. Den indledende rekruttering viste, at det var vanskeligt at finde et tilstrækkeligt antal virksomheder, som opfyldte kriterierne (bl.a. at de maksimalt måtte være fem år gamle) og som ønskede at afsætte de nødvendige ressourcer til at indgå i GrowthBooster forløbet.

Det forventes derfor, at GrowthBooster i første omgang gennemføres som et mindre pilotforløb med færre virksomheder end oprindeligt planlagt. Første pilotforløb ventes igangsat primo 2009.

Se: www.startvaekst.dk/growthbooster

Tæskehold og ledelsessparring ved Vejle Erhvervsudvikling

Vejle Erhvervsudvikling tilbyder virksomheder, der står over for at skulle udvikle eller revidere virksomhedens strategi at få besøg af et såkaldt "Tæskehold". Holdet er sammensat specifikt til den enkelte virksomhed og består af 2-3 personer fra Vejle Erhvervsudvikling og samarbejdspartnere, som har faglig indsigt i de temaer som virksomheden ønsker at tage fat på. Tæskeholdet kan hjælpe med til at give virksomhedens ledelse nye perspektiver på virksomhedens strategiske udvikling og kan endvidere henvise virksomheden til relevante rådgivere, der kan gå yderligere i dybden med udvalgte emner. Tilbuddet om et

besøg af tæskeholdet er gratis for virksomheden. Der er hvert år ca. xx virksomheder, der benytter sig af muligheden for at få besøg af et "tæskehold".

Se: www.veu.dk

Konferencer, seminarer med fokus på strategisk ledelse

Både de enkelte erhvervskontorer arrangerer løbende åbne seminarer om emner relateret til strategisk ledelse. Derudover arrangerer Trekantområdet Danmark i Regi af InnoZone hvert år en række større konferencer, der også er med til at sætte fokus på temaer og udviklingstendenser af betydning for virksomhedernes strategiske udvikling.

Se www.innozone.dk

Ledernetværk ved lokale erhvervskontorer

Både Vejen, Vejle og Middelfart erhvervsråd driver ledernetværk, hvor erfarne og nye ledere fra regionens virksomheder kan mødes, udveksle erfaringer og udvikle stærkere indbyrdes sociale relationer. Netværkene fungerer dels som et forum for erfaringsudveksling og videndeling om ledelsesarbejdet. Samtidig er netværksaktiviteter også et element i at gøre det lettere for ledere og potentielle ledere at knytte de sociale bånd, der gør det attraktivt at blive boende i Trekantområdet.

Fx er der under Middelfart Erhvervsråd etableret ledernetværk, der mødes ca. hver anden måned typisk omkring et oplæg om et emne af fælles interesse. I Vejen er der etableret ledernetværk inden for udvalgte temaområder som bl.a. HR, leadership, den sunde arbejdsplads, lean m.v. Vejle Erhvervsudvikling støtter også aktivt en række netværk, hvor ledere fra regionens virksomheder mødes, udveksler erfaringer, giver sparring og nytter sociale bånd, blandt andet i regi af Fødevareklubben, IT Forum. m.fl.

Både i Vejen, Vejle og Middelfart er det muligt at få støtte og rådgivning til at etablere og drive nye netværk, hvis man som virksomhedsleder har en god idé og kan samle tilstrækkelig interesse.

Se: www.udviklingscentret.dk, www.middelfart-erhverv.dk, www.veu.dk

---

1.2.2. ADGANG TIL PROFESSIONELLE LEDERE

Home Town

Home Town-projektet handler om at etablere en række bebyggelser i udvalgte byer i Trekantområdet, der er specielt designet til at imødekomme de krav til boligen, som udenlandske ledere, specialister og nøglemedarbejdere har.

De nye boligområder vil rumme alt det som er nødvendigt for at udenlandske medarbejdere kan leve en tryk og nem tilværelse: Grønne områder, gode indkøbsmuligheder, underholdningstilbud og sportsfaciliteter. Den første Home Town satellit vil blive lokaliseret i Ny Højen ved Vejle og forventes at stå klar i 2010.

Se: www.hometown.dk/

The Cosmo - International School of Southern Denmark

Business Kolding og Kolding Realskole har i fællesskab taget initiativ til etablering af den internationale skole - The Cosmo. The Cosmo er dels et tilbud til virksomheder, som har behov for undervisning af børn af udenlandske medarbejdere her i Danmark, dels et tilbud til danske børn, hvis forældre vil give dem en international uddannelse.

The Cosmo er en privatskole for børn i alderen 3-16 år. Der udbydes to undervisningsforløb - Primary Years Programme (PYP) og Middle Years Programme (MYP). Begge forløb er baseret på International Baccalaureate (IB), der er et internationalt system med cirka 2500 skoler i 126 lande. Undervisningssproget er engelsk, og indenfor IBs skoler kan eleverne frit skifte skole og land, og derved undgå afbræk i undervisningsforløbet.

The Cosmo slog dørene op 1. september 2008 for såvel danske som udenlandske elever.

Se: www.thecosmo.dk

Task Force udenlandsk arbejdskraft

I Vejen kommune er der etableret en Task Force, der kan hjælpe virksomheder med rådgivning omkring skatteregler, arbejdstilladelse mv. i forbindelse med ansættelse af udenlandske medarbejdere.

Task Forcen består af personer med indgående kendskab til de barrierer og udfordringer som er forbundet med udenlandsk rekruttering.

Se: www.udviklingscentret.dk

1.3. LEDERUDDANNELSER AF HØJ KVALITET

Lederuddannelser ved områdets erhvervsskoler

IBC Kolding har i de senere år satset kraftigt på at udvikle en sammenhængende vifte af lederuddannelses-tilbud, der spænder fra talentudvikling af potentielle lederemner over grundlæggende lederkurser, akademi- og diplomuddannelser i ledelse og helt op til lederuddannelser på masterniveau, hvor IBC udbyder en Executive MBA i samarbejde med et engelsk universitet.

Derudover udbyder IBC også særligt tilrettelagte kursusforløb for virksomheder, der blot ønsker et kort introducerende kursus til et specifikt emne på ledelsesområdet. IBC Kurser omsætter årligt for ca. 40 mio. kr., hvoraf omkring 70 procent kommer fra ledelsesområdet. Kunderne er i vidt omfang virksomheder fra hele landet. Det skønnes, at omkring 20 procent af den samlede omsætning kommer fra virksomheder i Trekantområdet.

Derudover udbyder både HansenBerg i Kolding, Vejen Handelsskole og Vejle Handelsskole egentlige lederuddannelser samt kortere lederkurser.

Kursuscentret ved Vejle Handelsskole har etableret en HR-Gruppe, der står for at udbyde både akademiuddannelse i ledelse og mere skræddersyede ledelseskurser. Vejen Handelsskole har netop indgået aftale med de øvrige institutioner i Erhvervsakademi Vest om at gennemføre enkelte af modulerne i akademiud-

dannelsen i ledelse på Vejen Handelsskole. HansenBerg udbyder både kortere grundlæggende lederudviklingskurser samt akademi- og diplomuddannelsen i ledelse.

Se mere på de enkelte institutioners hjemmeside.

Ledelsesakademiet UC Lillebælt

UC Lillebælt har sammen med TietgenSkolen i Odense taget initiativ til etablering af Ledelsesakademiet. Det er en fælles satsning på at udvikle efter- og videreuddannelse inden for ledelse rettet mod både private og offentlige virksomheder. Ledelsesakademiet har eksisteret i halvandet år og udbyder både kortere kurser i ledelse under AMU og længerevarende kompetencegivende lederuddannelse på diplomniveau.

Ledelsesakademiet er et forsøg på at nedbryde den segmentering, der eksisterer mellem det offentlige og private arbejdsmarked og give virksomhederne i området en nem og direkte adgang til kompetenceudvikling.

UC Lillebælt samarbejder både med erhvervsskolesiden, men også med private udbydere fx Ankerhus. Målgruppen for lederuddannelserne er mellemledere og funktionschefer i større virksomheder og ledelsen i de mindre virksomheder.

Ledelsesakademiet havde i 2007 en samlet omsætning på ca. 2,5 mio. kr. Det forventes at omsætningen i 2008 bliver i størrelsesordenen 11 mio. kr. Ca. 25 procent af deltagerne kommer fra den private sektor.

Se: www.ucl.dk

Lederuddannelser ved SDU efteruddannelse

Syddansk Universitet en 2-årig Executive MBA, der retter sig mod den meget erfarne leder, som ønsker at få en krævende, forskningsbaseret efteruddannelse i ledelse. Uddannelsen udbydes i samarbejde med Århus School of Business og introducerer deltagerne til de nyeste strømninger inden for ledelsesteori.

Executive MBA er en deltidsuddannelse, så det er muligt at kombinere job og uddannelse. Uddannelsen består af 4 semestre af hvert et halvt års varighed. De første 3 semestre indeholder et teorimodul, 3-4 workshops og afsluttes med et projekt i egen virksomhed. Det 4. semester er helliget masterafhandlingen.

Executive MBA Programmet sætter desuden fokus på den personlige udvikling gennem et lederudviklingsprogram, der er tilrettelagt som et gennemgående forløb i de to år, uddannelsen varer. Programmet med en teoretisk velfunderet tilgang til ledelse med særlig vægt på forandringsledelse. Gennem refleksion, læring og sparring med de andre deltagere styrkes evnen til at kunne overskue forandringsprocesser på et strategisk og operativt niveau.

Se: www.sdu.dk

Executive Management Program, Business Kolding i samarbejde med INSEAD

Business Kolding har været initiativtager til etableringen af et topleder-program i samarbejde med den internationalt førende Business School INSEAD. Målgruppen er topledere fra større danske virksomheder der ønsker et intensivt brush-up i forhold til arbejdet med strategisk ledelse. Kurset er modulopbygget og de enkelte moduler gennemføres dels i Kolding og dels ved INSEAD i Fontainebleau lidt uden for Paris.

Underviserne er førende professorer fra INSEAD og fra danske universiteter. Indtil nu har to hold med hver ca. 45 deltagere gennemført forløbet. Heraf kommer ca. 1/3 af deltagerne fra virksomheder i Trekantområdet.

Business Kolding har indgået et strategisk samarbejde med Børsen Executive Club om at markedsføre uddannelsen overfor topledelsen i de større danske virksomheder. Den professionelle markedsføring vurderes som en helt afgørende faktor for at uddannelsen er blevet en succes.

Se: www.businesskolding.dk

180° Academy

TRIN var sammen med en række førende danske virksomheder som Novo, B&O, Lego, DONG, Gumlink m.fl. i 2005 de drivende kræfter i etableringen af 180° Academy der har til formål at skabe en internationalt orienteret uddannelse i konceptudvikling og radikal innovation.

180° Academy udbyder i dag en internationalt orienteret uddannelse i innovationsledelse, der især har fokus på, nye metoder til at afdække kundebehov og til at igangsætte og lede komplekse og mere radikale innovationsprojekter. Målgruppen for kurset er innovationsansvarlige i større danske virksomheder.

Kurset er modulopbygget og undervisningen foregår dels i udlandet og dels i hhv. Middelfart og København. Underviserne er førende professorer fra udenlandske business schools og danske universiteter. Alle undervisere har stor indsigt i innovationsprocesser, forretningsudvikling og nye metoder til systematisk at afdække kundernes fremtidige ønsker og behov.

Det første hold med 20-25 deltagere afsluttende et første forløb i november 2008. Det forventes at et nyt hold vil starte på uddannelsen i januar 2009.

180° Academy er i øjeblikket på udkig efter en stærk samarbejdspartner i det etablerede danske uddannelsessystem, som kan videreføre Concept Maker-uddannelsen fra 1. januar 2009.

Se: www.180academy.com

2. IVÆRKSÆTTERI

2.1. ERHVERVSSERVICE

GENEREL IVÆRKSÆTTERRÅDGIVNING

Basisrådgivning til iværksættere

Alle seks erhvervskontorer i Trekantområdet tilbyder basisrådgivning til personer, der starter egen virksomhed. Rådgivningen omfatter:

Sparring om forretningsgrundlag, forretningsplan samt om de personlige kompetencer og krav til personligt engagement, der er forbundet med at starte egen virksomhed.

Introduktion til en række grundlæggende forhold om start af egen virksomhed, herunder moms, etableringsformer, revision, salg, markedsføring mv.

Vejle Kommune har udviklet et koncept, hvor den individuelle rådgivning er erstattet af et faseopdelt forløb, hvor første fase er månedlige informationsmøder for personer, der overvejer at starte egen virksomhed i Vejle Kommune. Møderne bliver på skift afholdt i Vejle, Give og Egtved. Der deltog 400 personer i ti informationsmøder i 2007. Ca halvdelen kom fra Vejle Kommune, mens 25 % kom fra andre kommuner i Trekantområdet.

Fase 2-3 er organiseret som et egentligt uddannelsesforløb på AMU-vilkår og omtales neden for under iværksætterkompetencer.

På flere erhvervsråds hjemmesider er adgang til skabeloner til udarbejdelse af forretningsplaner samt checklister over forhold, som iværksætteren skal tage stilling til.

Mentorordninger

Mentorordninger giver iværksættere adgang til erfarne forretningsfolk og entreprenører, der kan yde kvalificeret coaching om strategi, markedsføring, internationalisering mv. Samtidig kan mentorer facilitere kontakter til kunder, samarbejdspartnere og investorer.

Middelfart Erhvervsråd, Business Kolding og Vejen Erhvervsråd udbyder mentorordninger. Alle erhvervsråd har etableret et mentornetværk (ca. 40 erfarne erhvervsledere i hver kommune) og matcher iværksætter og mentor ud fra en indledende samtale med virksomheden.

Iværksætternetværk

Iværksætternetværk er fora hvor iværksættere og mindre virksomheder kan mødes til uformel sparring med hinanden om konkrete udfordringer og om idé- og erfaringsudveksling. De lokale erhvervskontorer kan være initiativtagere til netværk og på den måde matche iværksættere med fælles udfordringer. Typi-

ske temaer er salg/markedsføring, kommunikation, stresshåndtering og udveksling af erfaringer omkring start af egen virksomhed.

Middelfart Erhvervsråd og Business Kolding tilbyder iværksættere adgang til iværksætternetværk. Erhvervsrådenes rolle er at sammensætte netværk og tage initiativ til det første møde.

Middelfart Erhvervsråd har etableret to branchespecifikke netværk, hvor Erhvervsrådet er tovholdere og faste sparringspartnere på møderne:

- et "konsulentnetværk" med seks årlige møder baseret på gensidig erfaringsudveksling og eksterne oplægsholdere, som bidrager med temabaserede emner (salg, forretningsudvikling m.v.).
- et "Håndværkernet" med fire årlige møder omkring samme skabelon som ovenstående.

Business Kolding er endvidere initiativtagere til netværket "Viden og Kompetence – netværk for iværksættere", der er etableret i foråret 2008. Netværket er for alle iværksættere i Trekantområdet. I netværket afholdes et månedligt arrangement, der kombinerer oplæg fra eksterne foredragsholdere og intern networking mellem de deltagende iværksættere. Tanken er at bruge netværket som afsæt for fælles projektaktiviteter og videndeling mellem iværksættere, der står over for ensartede udfordringer.

Professionalisering

"Professionalisering" er en samlebetegnelse for erhvervsserviceydelser, der handler om at udvikle nye/mindre virksomheder strategisk og at identificere potentialer for udvikling og/eller effektivisering. Typiske ydelser er sparring om strategiudvikling, etablering af professionelle bestyrelser, brug af it, eksport/internationalisering, HR-rådgivning og kompetenceudvikling.

Vejle Erhvervsudvikling udbyder en vifte af ydelser under overskrifterne "Ledelse", "Innovationstjek", "Afsætning/eksport", "Økonomi" og "Globalisering". På hvert område tilbydes sparring af erhvervsrådets konsulenter, der samtidig har mulighed for at henvise til fx private konsulenter, når udviklingsmulighederne er diagnosticeret.

Middelfart Erhvervsråd udbyder en række salgskurser, som er skræddersyet til mindre virksomheder, hvor deltagerne både får individuel salgskoaching, profilanalyser og praktiske redskaber.

Middelfart Erhvervsråd udbyder endvidere forskellige "ledernetværk", som hver mødes fast seks gange årligt. Her blandes mindre og større virksomheder og indgår i et lukket sparringsforløb. Fokus er vidensdeling, forretningsudvikling og eksterne oplægsholdere med specialistviden (HR, branding, strategi m.v.)

Rådgivning til vækstiværksættere og innovative iværksættere

Udover de generelle servicetilbud til alle iværksættere eksisterer der et par særlige rådgivningstilbud til innovative iværksættere. Det vil sige iværksættere, der baserer deres forretning på et produkt eller koncept, som markedet ikke har set før.

Connect Denmark Syddanmark

Connect Denmark er en landsdækkende privat, non-profit organisation, som tilbyder videnbaserede iværksættere med et globalt vækstpotentiale adgang til rådgivning fra et bredt netværk bestående af professionelle rådgivere, industrivirksomheder, investorer, videninstitutioner og offentlige myndigheder.

Der er etableret fem regionale kontorer. I Syddanmark er det regionale kontor placeret i Væksthus Syddanmark i Odense. Iværksættere med vækstpotentiale tilbydes tre ydelser:

Indledende sparring: Møde mellem iværksætter og Connect Denmark medarbejder om produkt, modenhed, strategi, fremtidsplaner og behov for tilførsel af kompetence. For at komme i betragtning til springboards (se neden for) skal iværksætteren have et innovativt produkt eller koncept, som er skalerbart, og som kan beskyttes. Mødet skal også kortlægge, om iværksætteren har de rette personlige kompetencer, dvs. dynamik, vilje og lydhørhed over for eksterne input.

Pre-springboards: Session hvor iværksættere uden færdig forretningsplan efter indledende præsentation af koncept får aktiv sparring fra panel. Målet er at gøre iværksætteren i stand til at færdiggøre forretningsplanen.

Springboards: Session hvor iværksætter præsenterer udkast til forretningsplan for panel, der fungerer som rådgivere og giver konstruktiv kritik før møde med venturekapitalist eller lignende.

Panelerne består typisk af 8-12 personer, som repræsenterer kompetencer inden for bl.a. jura, økonomi, IPR, kommunikation, ledelse og erfaring fra pågældende branche. Panelerne skræddersys til det enkelte projekt.

Åbne Faciliteter for iværksættere

Initiativet "Åbne Faciliteter" stiller faciliteter og kompetencer til rådighed for opfindere og iværksættere med konkrete produktidéer.

Udgangspunktet for initiativet er, at mange iværksættere eller potentielle iværksættere mangler midler til at investere i nødvendige faciliteter, og at disse faciliteter ofte findes på uddannelsesinstitutionerne.

Der afholdes et månedligt arrangement i IT-innovation i Vejle, hvor iværksættere kan booke tid og få gratis hjælp til at udvikle sit produkt, fremstille en prototype eller afprøve sin ide. På hvert arrangement deltager en gruppe af rådgivere med forskellige kompetencer, der kan hjælpe med at få idéen gennemført. Iværksætteren medbringer tegninger, modeller eller anden beskrivelse.

Efterfølgende kan iværksætteren efter aftale gøre brug af faciliteter på relevante uddannelsesinstitutioner. Institutionen stiller lærerkræfter eller teknisk personale vederlagsfrit til rådighed, således at iværksætteren kan få sparring og støtte i forbindelse med udviklingsarbejdet. Der kan også være henvisning til videre rådgivning om patent- og varemærkeforhold samt til virksomheder med henblik på licensaftale.

67 iværksættere brugte i 2007 åbne faciliteter. Hovedparten af deltagerne kom fra Trekantområdet, men der var deltagere fra hele Danmark.

Rådgivning for vækstiværksættere

Væksthus Syddanmark i Odense tilbyder vejledning og sparring til nye og mindre virksomheder med stort vækstpotentiale og ambitioner om vækst. Rådgivningen fokuserer bl.a. på forretnings- og strategiudvikling, kapitalfremskaffelse, internationalisering, teknologi/innovation samt salg og markedsføring. Der tages udgangspunkt i lederens kompetencer, da lederens vilje og evne til at skabe vækst ofte er afgørende for succes. Der samarbejdes med private rådgivere om at tilbyde de enkelte virksomheder den bedst mulige rådgivning.

Som grundlag for rådgivning anvendes bl.a. værktøjet "Væksthjulet", der skal hjælpe virksomheden til at få et overblik over udviklingsområderne og få det udmøntet i en konkret væksthandleplan, som Væksthuset hjælper virksomheden med at få ført ud i livet. Det forventes, at der i 2008 bliver startet i alt 550 rådgivningsforløb, heraf 160 for virksomheder i Trekantområdet.

2.2. IVÆRKSÆTTERHUSE/UDVIKLINGSPARKER

Der er etableret i alt seks iværksætterhuse eller udviklingsparker i Trekantområdet. Alle faciliteter tilbyder en kombination af fleksible lejemål, adgang til møde- og conferencefaciliteter samt en servicepakke omfattende bl.a. receptionsbetjening, telefonomstilling, rengøring, intranet, vedligeholdelse, adgang til kopi/fax, osv. Samtidig tilbydes rådgivning i forbindelse med udvikling af forretningsplan. Den primære målgruppe er iværksættere, men flere af faciliteterne huser dog også eksisterende, mindre virksomheder. Specifikke ydelser for de enkelte iværksætterhuse/udviklingsparker er listet neden for. Herudover er der etableret to særlige studentervæksthuse.

Syddanske Forskerparker Vejle (IT Innovation)

IT-Innovation er 3-etagers iværksætterhus for IT-iværksættere placeret i Havneparken i Vejle. IT-Innovation administreres af Syddanske forskerparker for Vejle Kommune. Virksomhederne har adgang til rådgivning fra Syddansk Innovation (se neden for) vedrørende forretningsplan, markeds- og feasibilityanalyser, kapitaltilførsel mv. Virksomhederne omfatter både forretningsbaserede it-iværksættere og forskningsbaserede it-iværksættere fra bl.a. Syddansk Universitet. Pr. 1/10-2008 husede Syddanske Forskerparker Vejle 37 iværksætter-virksomheder.

Se <http://www.syddanskeforskerparker.dk/index.php?id=153>

House of Innovation

House of Innovation er et iværksætter- og rådgivningshus i Kolding etableret af Business Kolding. Målet med initiativet er at øge byens iværksætterpræstationer i form af højere etableringsrate, større overlevelsesrate og flere vækstiværksættere. Virksomhederne har adgang til Business Koldings generelle serviceydelser for iværksættere. Herudover har Business Kolding tilknyttet en vifte af rådgivere til House of Innovation.

Hver torsdag afholdes gratis rådgivning for iværksættere og nystartede virksomheder, som kan få svar på en række fag- og forretnings-specifikke spørgsmål inden for områder som e-handel, etablering, finansiering, it, jura, markedsføring, patentering, virksomhedsdrift, strategi, personaleforhold mv.

Der udbydes en række arrangementer med eksterne foredragsholdere. House of Innovation er endvidere leder for "Iværksætterhøjskolen", der udbyder et kursusforløb for iværksættere (se neden for).

Endelig tilbyder House of Innovation særlige vækstmiljøer for virksomheder inden for samme fagområder. Fx vil blive etableret en særlig fødevareafdeling i samarbejde med Teknologisk Institut, som iværksættervirksomheder kan bruge til tests, udvikling, demonstration mv. Der boede pr. 1/10-2008 31 virksomheder i House of Innovation.

Se www.houseofinnovation.dk

Syddanske Forskerparker i Kolding

Syddanske forskerparker er etableret for at bidrage til at viden fra videninstitutioner, virksomheder og enkelt personer omsættes i udvikling af nye, videnbaserede virksomheder. Der tilbydes en kombination af attraktive lejemål samt kommerciel og finansiel bistand (gennem Syddansk Innovation). Der er ved at blive etableret forskerparkfaciliteter i Kolding. Hidtil har Syddanske Forskerparker tilbudt lejemål i Odense, Sønderborg og Vejle (IT Innovation).

Se www.syddanskeforskerparker.dk

Innovationshus Syd

Innovationshus Syd er en udviklingspark for videnbaserede iværksættere i Vejen. Der er til huset tilknyttet en certificeret coach, der kan hjælpe iværksætterne med at opstille og realisere deres mål. Herudover er etableret en mentorordning for huset, hvor iværksætterne kan blive knyttet sammen med en erfaren virksomhedsrådgiver, der kan sparre med iværksætteren om udviklingsspørgsmål. Innovationshuset har også udviklet et salgssparringsforløb, hvor husets beboere bl.a. kan få tilknyttet en erfaren sælger og blive trænet i salg. Endelig udbydes 2-3 gange om året et iværksætterkursus, hvor erfarne iværksættere og rådgivere underviser i forretningsplan, markedsføring, regnskab, skat/moms og jura.

Se www.ih-syd.dk

Videnpark Trekantområdet

Videnpark Trekantområdet er en udviklingspark i Fredericia, der tilbyder erhvervsservice, arrangementer og sparring. Der arrangeres løbende kurser for iværksættere omkring opstart af egen virksomhed. Foruden rådgivning om forretningsplanen tilbyder Videnparken let adgang til private rådgivere. Der er etableret aftaler med advokat, revisor, assurandør og en bankrådgiver, som på bestemte tidspunkter sidder i videnparken og rådgiver omkring virksomhedsstart. Desuden tilbydes spydspidsfirmaer og spin-off virksomheder mulighed for at leje et kontor og mødefaciliteter. Max. 1/3 af huset lejere må være ikke-iværksættere.

Der er etableret et tæt samarbejde med Væksthus Syddanmark omkring rådgivning af videnparkens iværksættere. Pr. 1/10-2008 var der 70 virksomheder i videnparken.

Se www.videnpark.dk

Mad House Denmark

Mad House Denmark er et innovationscenter i Middelfart etableret i januar 2007 af Middelfart Sparekasse. Det danner base for en vifte af selvstændige konsulentvirksomheder i innovationsbranchen og for iværksættervirksomheder. Centret rummer en bevidst sammensat gruppe af nye/unge virksomheder, der kan samarbejde om at udvikle sammenhængende services tilpasset den enkelte kundes behov. Målet er at skabe en klynge inden for innovationsrådgivning, der dækker procesviden, research og praktisk produkt- og serviceudvikling. Der er i huset lagt særlig vægt på indretning, design og arkitektur for at skabe kreative rammer for nytænkning og innovation. Pr. 1/10-2008 boede der 19 virksomheder i Mad House.

www.madhousedenmark.dk

IDEA House Kolding og IDEA House Vejle

IDEA House Kolding er et studentervæksthus i House of Innovation, hvor studerende og dimittender fra videregående uddannelser kan arbejde med udvikling af egne forretningsidéer, modtage rådgivning fra erfarne forretningsfolk og dele viden med andre iværksættere.

Der er bl.a. tilknyttet et Business Advisory Board bestående af erfarne forretningsfolk, der fungerer som et ekspertpanel for iværksætterne.

Iværksætterne tilbydes en række forskellige aktiviteter som kurser i iværksætteri, "Business Plan Camps", konkurrencer, virksomhedsbesøg, iværksætterdage, foredrag mv.

Pr. 1/10-2008 husede IDEA House Kolding 3 iværksætterprojekter.

Endvidere er i Syddanske Forskerparker Vejle etableret et IDEA House Vejle, der har særligt fokus på studerende fra det gymnasiale niveau, primært Vejle Handelsskole og Vejle Tekniske Skole. Pr 1/10-2008 huser IDEA House Vejle 6 iværksætterprojekter.

Se www.idea-house.dk

2.3. ADGANG TIL KOMPETENT KAPITAL

Syddansk innovation A/S

Syddansk Innovation A/S tilbyder videnbaserede iværksættere i den syddanske region rådgivning, finansiering og partnerskab som element i at transformere en unik idé til en bæredygtig kommerciel virksomhed.

Syddansk Innovation fokuserer på potentielle iværksættere, der udspringer fra forsknings- og uddannelsesinstitutioner eller fra eksisterende virksomheder. Idéerne skal være unikke og kommercialiserbare og skal helst kunne patenteres eller på anden måde beskyttes. Investeringsområderne er it, bioteknologi, medico og produktionsteknologi.

Syddansk Innovation er et godkendt innovationsmiljø og modtager midler af staten til at investere i innovative opstartsvirksomheder.

Se www.syddanskinnovation.dk

Industri Invest Syd

Industri Invest Syd er en regional investeringsfond fra 2006, der investerer i eksisterende virksomheder i forbindelse med bl.a. generationsskifte, kapitalkrævende udviklingsplaner og satsning på nye forretningsområder. Virksomheden skal have et stort vækstpotentiale. Fonden tilbyder en kombination af ejerkapital, sparring og erfarne bestyrelsesmedlemmer. Der investeres i virksomheder i den syddanske region med en omsætning på 25-200 mio. kr. Fonden råder over en kapital på 100 mio. kr. og har seks investorer med en kombination af finansielle, industrielle og erhvervspolitiske kompetencer. Midlerne er rejst af Middelfart Sparekasse, Fionia Bank, Danfoss og BDS Industri sammen med Vækstfonden. Industri Invest Syd havde pr. 1/10-2008 2 porteføljevirkksomheder.

Se www.industriinvestsyd.dk

2.4. IVÆRKSÆTTERKOMPETENCER

Iværksætterhøjskolen

Iværksætterhøjskolen er etableret i 2005 og udbyder et kursus over tre weekender for personer med en forretningsidé og ambitioner om at blive selvstændig. Underviserne er personer med praktiske og faglige spidskompetencer omkring virksomhedsstart. Hertil kommer kendte erhvervsledere, der kan kommunikere, hvad det kræver at få succes.

På kurset arbejdes der med forretningsplanen, og der undervises i markedsføring, markedsforhold, salg, præsentationsteknikker, økonomi og etablering. På kurset foretages også en test af deltagerens lederevner. Efter kurset tilbydes deltagerne gratis coaching af lokale eller regionale erhvervsservicemedarbejdere samt matchning med mentorer.

Kursets indhold er udviklet i et samarbejde mellem Business Kolding, Vejle Erhvervsudvikling, House of Innovation, Handelshøjskolen i Århus, Brandborg Højskole og Erhvervs- og Byggestyrelsen. Det støttes økonomisk af bl.a. EU, staten, de jysk-fynske regioner, DANA, Multidata, Frøs Herred Sparekasse og Ernst & Young. Prisen for at deltage er 5.800 kr. I 2007 deltog 37 iværksættere i kurset. Heraf kom 33 fra kommuner i Trekantområdet.

Se www.iv-hojskole.dk

Uddannelseshjulet og Udviklingshjulet

Uddannelseshjulet blev etableret i 2006 i et samarbejde mellem Vejle Erhvervsudvikling og Vejle Handelskole og A-kasse ASE og er et fleksibelt uddannelses tilbud til personer, der har planer om at blive selvstændige. Målet er at give iværksætteren konkrete værktøjer til at udvikle en forretningsplan og til den første drift af virksomheden. Undervisningen tager udgangspunkt i de enkelte iværksætteres koncepter og i en kompetenceafklaring, hvor iværksætterens stærke og svage sider kortlægges. Der undervises i økonomi, sprog, it og markedsføring.

I forlængelse heraf har de to parter i 2008 udviklet et "Udviklingshjul" for unge virksomheder (typisk 1-3 år gamle), der ønsker at vokse og udvikle sig. Virksomheden laver i samarbejde med Vejle Erhvervsudvikling en udviklingsplan, der danner grundlag for kurset. Der undervises i produktion/produktudvikling, afsætning, økonomi og ledelse. Første kursus starter i efteråret 2008.

Begge uddannelsesforløb gennemføres som AMU-kurser med en kursusafgift på ca. 100 kr. pr. lektion. En iværksætter tager typisk 6 lektioner. Undervisningen varetages af professionelle lærerkræfter med baggrund som selvstændige samt private rådgivere (fx advokater).

Vejle Erhvervsudvikling deltager i kurserne og tilbyder iværksætterne supplerende rådgivning. I forlængelse af Udviklingshjulet er det planen at foretage opfølgende besøg hos iværksætteren for at måle effekten af uddannelsen.

Forløbene er også åbne for iværksættere uden for kommunen. Der deltager ca. 100 kursister på årsplan i Uddannelseshjulet.

Innovationslinjen på Vejle Handelsskole

Vejle Handelsskole etablerede i 200x innovationslinjen, der er en af fem studieretninger på HHX. De studerende undervises i en række fag, der vedrører iværksætteri og udvikling af en ny virksomhed. De studerende skal bl.a. udvikle idé, forretningsplan og lave reklamefilm på første år. På andet år undervises bl.a. i leverandørsamarbejde og i samarbejde med internationale partnere. I studieforløbet indgår studieture, praktikforløb og deltagelse på messer. Herudover fokuseres på udviklingen af de personlige kvalifikationer, der knytter sig til at etablere egen virksomhed. Der uddannes årligt ca. 280 studenter på innovationslinjen.

2.5. IVÆRKSÆTTERKULTUR

Iværksætteri i folkeskolen i Vejle

På folkeskoleområdet er der i Vejle Kommune igangsat en større satsning. Skoleafdelingen har i samarbejde med Vejle Handelsskole, Vejle Erhvervsudvikling og UC Lillebælt og Ungdommens Uddannelsesvejledning udviklet flere initiativer, der skal forbedre skoleelevernes muligheder for at omsætte kreativ tænkning til konkrete projekter. Der arbejdes med innovation på alle klassetrin. Den største satsning sker i 7. klasse, hvor 662 elever fra 10 skoler sammen med deres lærere og skolens UU-vejleder gennemfører et EDISON-forløb. Forløbet er bygget op omkring en camp med en koncentreret idéfase, et projektforsøg, hvor idéerne omsættes til konkrete projekter eller produkter og en afslutning, hvor de bedste idéer præmieres.

3. INNOVATION

3.1. SAMSPIL MED VIDENINSTITUTIONER

Link.SDU

Link.SDU blev i 2007 etableret som et erhvervsrettet center ved Institut for Marketing og Management ved Syddansk Universitet. Link.SDU har til formål at formidle ny forskning til erhvervsliv og offentlige myndigheder, samt at matche forskere og virksomheder i konkrete samarbejdsprojekter.

Link.SDU bistår bl.a. virksomheder der arbejder med en bestemt udfordring med at finde vej til relevante forskere på SDU der har relevant specialviden. Link.SDU har også mulighed for at bistå ved udformningen og bemanningen af længerevarende forskningssamarbejder og bistår blandt andet virksomheder, der ønsker ansætte en Erhvervs-PhD. I den forbindelse kan Link.SDU både være behjælpelig med at finde egnede kandidater samt identificere relevante forskningsmiljøer og konkrete forskere på Syddansk Universitet, som har interesse i at indgå i et treårigt forskningssamarbejde virksomheden.

Link.SDU leder også en række større fælles forskningsprojekter sammen med virksomheder og offentlige myndigheder. Et eksempel er Share2Know, der handler om at udvikle nye, bedre metoder til at involvere HR-ansvarlige i virksomhedernes strategiske udvikling.

Link.SDU består af 2-4 medarbejdere, der varetager dialogen med virksomhederne og kontakten til forskerne. Link.SDU trækker på et netværk af omkring 30 forskere ved Institut for marketing og management.

Link.SDU har opbygget et netværk med omkring 200 virksomheder og myndigheder og i dag er omkring 30 private virksomheder og offentlige myndigheder involveret i de forskningsprojekter som ledes af Link.SDU.

Se: http://www.sdu.dk/om_sdu/institutter_centre/link_sdu.aspx

RoboCluster

RoboCluster er et kompetencenetværk i den syddanske region omkring robotteknologi, automation og intelligente systemer. Netværket består af leverandører og aftagere i branchen samt forsknings- og uddannelsesinstitutioner med speciale i robot- og automationsteknologi.

RoboClusters fokus er at bygge bro mellem industriens parter og forsknings- og uddannelsesinstitutionerne samt at sikre optimale betingelser for vækst og innovation gennem udvikling og udnyttelse af robotteknologi.

Det sker gennem en række aktiviteter, som overordnet tager udgangspunkt i fire fagspecifikke fokusområder; Industriel produktion, Biologisk produktion, Pleje og sundhed og Leg og læring. På tværs af disse områder igangsætter RoboCluster projekter, videnformidling og netværksfremmende aktiviteter i form af:

Formaliserede netværk, der samler centrale aktører fra branchen og arbejder specifikt på videndeling inden for et bestemt område. Det kan fx være netværk om anvendelsen af robotteknologi i fødevarerbranchen, eller det kan handle om mulighederne for øget anvendelse af robotteknologi i forhold til sundheds- og plejesektoren.

Konkrete samarbejdsprojekter mellem virksomheder og forskningsmiljøer om specifikke problemstillinger i forhold til udvikling og implementering af robotteknologi. RoboCluster driver blandt andet en projektbørs, hvor virksomheder og forskere mødes om konkrete projekter, og der er etableret et robotlaboratorium, hvor virksomheder og forskere samarbejder om konkrete projekter.

Support til virksomheder i forbindelse med større udviklingsprojekter og forskningssamarbejder. Det gælder i forhold til idégenerering, projektledelse, fundraising samt scanning og hjemtagning af relevant viden fra udlandet.

RoboCluster drives af et sekretariat bestående af 16 medarbejdere med stor faglig indsigt og indgående projektledererfaring. Derudover trækkes der på de mange ressourcepersoner fra forskningsmiljøerne og blandt de virksomheder, der indgår i netværkene.

Vækstforum i Syddanmark har i 2008 bevilget 10 mio. kr. til fortsat udvikling af den internationale robotfestival i Odense, som arrangeres af et festivalsekretariat under RoboCluster. Yderligere er 8 mio. kr. bevilliget til et klyngeinitiativ, der skal styrke samarbejdet mellem regionens mange virksomheder, som arbejder med robotteknologi, og de relevante forskningsmiljøer omkring bl.a. Syddansk Universitet i Odense og i Sønderborg. Pengene skal bruges til igangsættelse af innovationsprojekter inden for tre udvalgte strategiske sektorer; industriel produktion, fødevarerindustri og sundhedssektoren, hvor robot- og automatiseringsteknologi anses for at være en forudsætning for øget regional vækst.

Derudover vil midlerne støtte op om aktiviteter som netværksmøder, workshops og virksomhedsbesøg, hvor virksomheder besøger slutbrugere, fx hospitaler og mejerier.

Medio 2008 er 15 projekter igangsat under RoboCluster med et samlet totalbudget på godt 1,5 mio. kr. og med deltagelse af mere end 100 virksomheder og 25 videninstitutioner. Leverandørnetværket RoboCluster SupplyNet tæller nu 32 aktive medlemmer, primært robot- og automationsudviklende virksomheder fra den syddanske region, der samarbejder om udvikling og innovation af højteknologiske robotløsninger til industrien.

Læs mere om RoboCluster på www.robocluster.dk

Stålcentrum

Stålcentrum er et virksomhedsnetværk og regionalt teknologicenter, der har til formål at styrke det samspil mellem virksomheder og videnmiljøer om at udvikle innovativt procesudstyr til ingrediens og fødevarerindustrien.

Stålcentrum aktiviteter har særligt fokus på at styrke det innovative samarbejde og erfaringsudveksling på tværs af de omkring 60 industrielle aktører, der indgår i netværket.

Fokus er på netværksmøder og facilitering af konkrete samarbejdsprojekter inden for fokusområder som hygiejnisk design, sporbarhed og andre områder der er særligt vigtige inden for fødevarerindustrien.

Stålcentrum er forankret ved Teknologisk institut i Kolding og den daglige drift varetages af et sekretariat bestående af i alt 5 medarbejdere. Centerets hovedaktiviteter består i at:

- at arrangere netværksmøder og tematiserede workshops om særligt relevante temaer som medlemsvirksomhederne ønsker mere viden om.

- at skabe bedre mulighed for at indgå partnerskaber og strategiske alliancer på tværs af værdikæden fx vedrørende fælles udviklingsprojekter.
- At hjælpe virksomheder med at finde relevante samarbejdspartnere til konkrete udviklingsprojekter både ved videnmiljøerne og blandt de ca. 1500 danske virksomheder, der arbejder inden for området.

Læs mere: <http://www.staalcentrum.dk/>

3.2. KLYNGERELATIONER

TRIN's klyngeindsats

Trekantområdets Innovationsforum (TRIN) har i 2006 igangsat en større indsats for at udvikle stærkere og mere innovative erhvervsklynger i Trekantområdet.

Initiativet gennemføres i samarbejde med den udenlandske konsulentvirksomhed Competitiveness, der har stor erfaring med at organisere og drive klyngeinitiativer. Indsatsen består af tre trin:

- Identifikation af fremtidige markedsmuligheder
- Udvikling af fælles vision for klyngens fremtid
- Identifikation af indsatsområder og forslag til konkrete initiativer der er nødvendige for at styrke klyngens udvikling.

Klyngeindsatsen retter sig i førsteomgang mod tre specifikke erhvervsklynger, som vurderes både at have stort fremtidigt potentiale og den nødvendige opbakning fra virksomheder og videnmiljøer i området:

- *Foodstep*, igangsat i september 2006, der retter sig mod fødevarereproducerende virksomheder, transportører og relevante videnmiljøer.
- *Agrostep*, igangsat i november 2006, der retter sig mod udviklere, producenter, forhandlere og videnscentre omkring Agrotech industrien
- *Energystep*, igangsat i oktober 2007, der retter sig mod virksomheder indenfor energiområdet – både i form af producenter og vigtige aftagervirksomheder, samt virksomheder med fokus på at udvikle energieffektive produkter og løsninger.

For hver af de tre klynger er der gennemført en indledende klyngeanalyse og der har været afholdt en række møder, hvor klyngens aktører har identificeret fælles udfordringer og udviklet en fælles vision for klyngens fremtidige udvikling. Hver af de tre klynger har udviklet forslag til konkrete indsatser der er nødvendige for at realisere visionen.

Under Foodstep-initiativet har omkring 30-40 virksomheder og øvrige aktører i klyngen været involveret i at udvikle en vision, der handler om at styrke sin position inden for "fresh convenience"-området. Der er udpeget to særlige indsatsområder: a) udvikling af nye salgskanaler og b) udvikling af nye logistisk-løsninger, som begge vurderes at være af afgørende betydning for at realisere visionen. Som eksempel på et konkret pilotprojekt arbejdes der fx på at udvikle en IT-plattform, hvor transportører og producenter af "fresh convenience" kan mødes og indgå aftaler om transport og distribution af produkterne.

Under Agrostep-initiativet har 30-35 virksomheder og øvrige aktører fra klyngen været engageret i klynge-samarbejdet. Der er skabt en vision om at udvikle en alternativ værdikæde sammenlignet med den traditionelle "jord til bord"-værdikæde. Den nye værdikæde tager udgangspunkt i slutkunders behov og fokuserer på nye fødevarerkoncepter, der kan sikre primære fødevarerproducenter en højere afregningspris og skabe nye markeder for de mange virksomheder, der producerer maskiner og udstyr til fødevarerproduktion. Den bærende idé i at realisere denne alternative værdikæde er udvikling af en ny uddannelse målrettet innovation indenfor fødevarerområdet kaldet Food Architect. Udvikling af uddannelsen støttes af Vækstforum i Region Syddanmark og forventes at starte i løbet af 2009.

Under Energystep har 25-30 virksomheder og øvrige aktører i klyngen været involveret i arbejdet med at udvikle en fælles vision, der handler om at gøre Trekantområdet til den region, der er bedst til effektivt at udnytte en svingende energiproduktion, hvor en stadig større del af energiforsyningen kommer fra vedvarende energikilder som fx vindkraft.

Første skridt på vejen er igangsættelse af en række pilotprojekter, hvor virksomheder med fokus på udvikle innovative løsninger, som kan øge udnyttelsen af den dynamiske energi fra de vedvarende energikilder.

Læs mere: <http://www.trin.dk>

RegX: Etablering af et klyngeakademi i Trekantområdet

Målet er at etablere et nationalt klyngeakademi i Trekantområdet. Formålet med klyngeakademiet er at styrke kompetenceudviklingen og erfaringsudvekslingen blandt aktører, der arbejder med regional erhvervsudvikling. RegX vil særligt fokusere på kompetenceudvikling og erfaringsudveksling inden for tre områder:

- Nye innovationsformer (åben innovation)
- Regional erhvervsudvikling
- Klynge-samarbejde

Der arbejdes på at skabe den nødvendige opbakning til initiativet fra vækstforaer i de fem regioner og det planlægges at søge Danmarks Vækstråd om medfinansiering af initiativet.

Vækstforum i Region Syddanmark har behandlet ansøgningen på deres seneste møde og besluttet at støtte projektet.

For yderligere information www.trekantomraadet.dk

3.3. INNOVATIONSKOMPETENCER

BIZ-ART-Center for kultur og Erhverv

BIZ-ART er en organisation der har til formål at knytte, designere, kunstnere og kreative iværksættere med virksomheder for at styrke innovation og kreativ forretningsudvikling i Region Syddanmark. BIZ-ART er med til at øge virksomhedernes bevidsthed om mulighederne inden for oplevelsesbaseret forretningsudvikling. Det sker gennem aktiviteter inden for følgende hovedområder:

- Etablering og facilitering af konkrete samarbejdsprojekter mellem etablerede virksomheder og kreative kompetencer inden for design, kunst og kulturens verden.
- Udbyder af særlige uddannelses- og kompetenceudviklingsforløb med fokus på at styrke virksomhedernes kreative og innovative kompetencer.
- At være initiativtager og arrangør af konferencer, workshops og events, der kan være med til at fremme samspillet mellem kultur og erhverv.
- Rådgiver i forhold til nystartede virksomheder inden for de kreative erhverv.

BIZ-ART er et mindre team bestående af 7 medarbejdere. Derudover trækker BIZ-ART på et stort netværk af designere, kunstnere og kreative virksomheder inden for bl.a. design, kommunikation mv. BIZ-ART administrerer også et rådgiverpanel bestående af bl.a. revisorer, advokater, erfarne iværksættere mv. med særlig indsigt i arbejdet med at starte en ny kreativ virksomhed.

BIZ-ART er en del af Vejle Kommune, men organisationen har sin egen bestyrelse bestående af repræsentanter fra både private virksomheder og offentlige myndigheder. Bestyrelsen giver sparring mv. i forhold til den strategiske udvikling af BIZ-ART.

BIZ-ART har igangsat følgende projekter:

BIZ-ART Business Club et samarbejde med Vejle Erhvervsclub bestående af 250 virksomheder. Formålet med BIZ-ART Business Club er at videndele og udvikle både de etablerede virksomheder og de nye iværksættervirksomheder gennem et mentornetværk som består af virksomheder fra Vejle Erhvervsclub og BIZ-ART's iværksættervirksomheder.

Katakult – et forretningsudviklingsforløb for kreative iværksættere (75 potentielle virksomheder har været igennem forløbet til d.d.) Formålet med Katakult er at give nystartede virksomheder sparring både i form af udviklingen af forretningsplan og tilknytning til BIZ-ART's mentornetværk.

Art Innovator – en akademimerkonom uddannelse for professionelle kunstnere (40 virksomheder har været tilknyttet projektet)

Art-Built – en platform for professionelle kunstnere og byggebranchen. (ca. 20 virksomheder fra byggesektoren har været tilknyttet projektet) ART-Built har haft samarbejder med byggeanlægsvirksomheder, producenter af byggematerialer, arkitekter, og uddannelsesinstitutioner

Creative Growth – et vidensdelings netværk inden for udvikling af de kreative erhverv i EU. (250 virksomheder er tilknyttet netværket) Creative Growth har til formål at udvikle de kreative erhverv i EU via vidensdeling - netværket består af kreative virksomheder fra EU, som sammen skal styrke oplevelseserhvervene i EU – projektet har til formål at komme med en ny EU politik på området og er støttet af EU.

Yderligere oplysninger om BIZ-ART: <http://www.biz-art.dk>

3.4. IKT-KOMPETENCER I REGIONEN

IT Forum Trekantområdet

IT Forum Trekantområdet er en interesseorganisation med 150 medlemmer, og er del af et større netværk IT Forum Syddanmark med i alt 400 virksomheder som medlemmer. Organisationen har til formål at understøtte forretningsudvikling og sikre et godt it-miljø i Trekantområdet, både i dag og i fremtiden.

IT Forum Trekantområdet tilbyder en række aktiviteter, bl.a.:

- *Netværksaktiviteter:* IT Forum Trekantområdet tilbyder ca. 35 aktiviteter om året i form af seminarer og gå-hjem-møder. I 2007 deltog 1485 personer.
- *Erhvervsservice:* ITFT samarbejder med erhvervskontorerne i Trekantområdet samt Væksthus Syddanmark, og tilbyder vejledning ved IT-relaterede spørgsmål, som ikke kan løses ved det lokale erhvervskontor.
- *Kompetenceudvikling og beskæftigelse:* ITFT samarbejder med uddannelsesinstitutioner hvor formålet er, at sikre relevante uddannelsestilbud og opkvalificeret arbejdskraft.
- *IT Forum Projektlederklubben:* Et netværk, der består af 140 IT-projektledere i regionen. Formålet er at udveksle viden og erfaring, der relaterer sig til arbejdet med at lede større IT projekter.

IT Forum Trekantområdet samarbejder med andre erhvervsaktører om at højne IT anvendelsen hos regionens virksomheder samt formidle den opnåede viden bredt. Konkrete eksempler er TBI: Teknologibase-ret brugerdriven innovation. www.tbinnovation.dk og Velcro: Et internationalt projekt, hvor IT virksomheders kompetencer i regionen kortlægges og benchmarkes med bl.a. England og Tyskland.

- *IT Forum Iværksætterklubben:* Et netværk for nystartede og mikro IT-virksomheder.
- *Mentor-ordning:* Medlemmer af IT Forum Trekantområdet kan få tilknyttet en mentor med det formål at få forretningsudviklet virksomheden.

Læs mere: www.itft.dk